

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 4 PŽ-931/2022-2

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A
|
R J E Š E N J E

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, sudac Dubravka Zubović, u pravnoj stvari tužitelja ARTIS IT d.o.o., Jakopovec, Marijana Lončara 24, OIB 08752962921, kojeg zastupa punomoćnik Bojana Marčelan, odvjetnica u Varaždinu, protiv tuženika C.S.P. d.o.o., Zagreb, Savska cesta 144A, OIB 10964027716, kojeg zastupa punomoćnik Dinko Sinovčić iz Odvjetničkog društva Mikuličić-Lončarić-Bahun-Topić d.o.o., odvjetnik u Zagrebu, radi isplate iznosa od 288.621,11 kn po tužbi i 48.336,24 kn po protutužbi, odlučujući o tužiteljevoj i tuženikovoj žalbi protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-253/16-79 od 17. prosinca 2021., 29. travnja 2022.

presudio je

I. Odbijaju se tužiteljeva i tuženikova žalba kao neosnovane i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-253/16-79 od 17. prosinca 2021. u dijelu točke I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Lucije Popov iz Zagreba poslovni broj Ovr-1191/15 od 28. prosinca 2015. kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 19.485,01 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate po koja se određuje uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena te u točkama II., III., V. i dijelu točke VI. izreke kojim je odbijen tuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 53.918,49 kn kn.

II. Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-253/16-79 od 17. prosinca 2021. u preostalom dijelu točaka I. i VI. izreke, i sudi:

1. Ukida se platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Lucije Popov iz Zagreba poslovni broj Ovr-1191/15 od 28. prosinca 2015. u dijelu kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 18.130,41 kn (osamnaeststisućastotridest kuna i četrdesetjedna lipa) sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate i tužbeni zahtjev odbija kao neosnovan.

2. Nalaže se tužitelju da nadoknadi tuženiku troškove postupka u iznosu od 15.828,44 kn (petnaesttisućaoamstodvadesetosam kuna i četrdesetčetiri lipe), u roku od osam dana.

riješio je

Ukida se presuda Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-253/16-79 od 17. prosinca 2021. u točki IV. izreke i predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

Obrazloženje

1. Presudom Trgovačkog suda u Zagrebu poslovni broj Povrv-253/16-79 od 17. prosinca 2021. u točki I. izreke održan je na snazi platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi javnog bilježnika Lucije Popov iz Zagreba poslovni broj Ovr-1191/15 od 28. prosinca 2015. u dijelu kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 37.615,42 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem referentne stope za osam postotnih poena. Točkom II. izreke ukinut je platni nalog sadržan u navedenom rješenju o ovrsi u dijelu kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 236.672,24 kn sa zateznim kamatama na iznos od 29.419,29 kn od 31. srpnja 2015. do isplate i na iznos od 207.252,95 kn od 18. studenog 2015. do isplate, kao i da mu nadoknadi troškove ovršnog postupka u iznosu od 10.203,58 kn sa zateznim kamatama od 28. prosinca 2015. do isplate i tužbeni zahtjev odbijen kao neosnovan. Točkom III. izreke odbijen je kao neosnovan tužbeni zahtjev kojim tužitelj traži da sud naloži tuženiku da mu plati iznos od 14.333,44 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate. Točkom IV. izreke odbijen je kao neosnovan protutužbeni zahtjev koji tuženik traži da sud naloži tužitelju da mu plati iznos od 48.336,24 kn sa zateznim kamatama od 9. prosinca 2015. do isplate. Točkom V. izreke naloženo je tužitelju da nadoknadi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 38.878,07 kn. Točkom VI. izreke odbijen je tuženikov zahtjev za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 69.746,93 kn.

2. Rješenjem, donesenim pod istim poslovnim brojem, u točki I. izreke ukinut je platni nalog sadržan u rješenju o ovrsi navedenom u točki 1. ovog obrazloženja u dijelu kojim je naloženo tuženiku da nadoknadi tužitelju troškove ovršnog postupka u iznosu od 3.475,02 kn sa zateznim kamatama i utvrđeno da je tužba povučena. Točkom II. izreke dopuštena je preinaka tužbe povećanjem tužbenog zahtjeva za iznos od 14.333,44 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate. Točkama III., IV., V., VI. i VII. izreke određena je prethodna mjera radi osiguranja tužiteljeve novčane tražbine u iznosu od 37.615,42 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate, a točkom VIII. izreke odbijen je kao neosnovan prijedlog za

određivanje prethodne mjere radi osiguranja tužiteljeve novčane tražbine u iznosu od 236.672,24 kn sa zateznim kamatama.

3. Tužitelj je podnio žalbu protiv presude, pobijajući je u točkama II., III. i V. izreke i rješenja, pobijajući ga u točki VIII. izreke, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da je zaključak suda da stranke nisu ugovorile primjenu građevinskih normi protivan dostavljenim ispravama, budući da se opći tehnički uvjeti pozivaju na norme HRN U F2 012 i 013, kojima je razrađen način obračuna radova, zbog čega je učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku. Dalje navodi da je nelogičan zaključak suda da iz općih tehničkih uvjeta za soboslikarske i ličilačke radove ne proizlazi da radove treba obračunavati prema građevinskim normama, već da ih treba izvoditi prema tim normama, jer iz odredbe čl. 8. ugovora proizlazi da će se neto stvarne količine radova izmjeriti za potrebe kasnijeg obračuna koji će biti izvršen u skladu s općim tehničkim uvjetima i opisima stavaka iz troškovnika. Osporava odluku predsjednika suda o izuzeću uređujućeg suca, smatrajući da su mu povrijeđena ustavna i konvencijska prava, pri čemu ukazuje na to da je sud prvo odredio zadatak vještaku tako da izvrši obračun izvedenih radova prema građevinskim normama, a zatim prema ugovorenim jediničnim cijenama i stvarno izvedenim (neto) radovima. Smatra da je saslušavanje svjedoka na okolnost stvarne volje stranaka prilikom sklapanja ugovora protivno odredbama Zakona o parničnom postupku i da je pravu volju trebalo utvrditi na temelju postupanja ugovornih strana, iz koje proizlazi da je naknada za dio radova obračunata prema građevinskim normama, kao i da odnos stranaka treba prosuđivati neovisno od odnosa tuženika i investitora. Dalje navodi da je pogrešan zaključak suda da tuženik ima pravo osporavati sve izvedene radove, uključivo one koje je priznao nadzorni inženjer i za koje je tuženik već platio naknadu. Ukazuje na to da iz presude nije razvidno zbog kojih razloga na uređovanju održanom na lokaciji hotela nije bilo moguće utvrditi je li tužitelj izveo izvanstroškovničke radove, zatim, da nije bio pozvan na uviđaj, na kojem je vještak, protivno procesnim pravilima, bez prisustva suda i stranaka saslušavao svjedoke, čime je tužitelj onemogućen u raspravljanju, kao da nije jasno kojim dokazima je tužitelj trebao dokazati izvođenje tih radova. Konačno, ukazuje na to da vještak prilikom izrade dopunskog nalaza i mišljenja nije pratio oznake pojedinih stavaka kako su one ugovorene troškovnikom, zbog čega je obrazloženje presude proturječno ispravama u spisu i da sud nije odlučio o dijelu prijedloga za osiguranje koji se odnosi na troškove postupka osiguranja. Odluku o troškovima postupka pobija zbog odluke o glavnoj stvari. Predlaže da ovaj žalbeni sud preinači presudu i rješenje u pobijanom dijelu, tako da prihvati tužbeni zahtjev kao osnovan i odredi prethodnu mjeru, podredno, da ih ukine i predmet vrati sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

4. Tuženik je podnio žalbu protiv presude, pobijajući je u točkama I., IV. i VI. izreke i rješenja, pobijajući ga u točkama III., IV., V., VI. i VII. izreke, zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno odnosno nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi navodi da su učinjene bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. i 12. Zakona o parničnom postupku, jer iz obrazloženja presude proizlazi da tuženik

duguje tužitelju najviše 5.151,57 kn, zatim, da je tužitelj tražio plaćanje kamata po stopi propisanoj za odnose iz trgovačkih ugovora, a ne po referentnoj stopi uvećanoj za osam postotnih poena, kao i da je sud samoinicijativno računao tijekom i iznose kamata, za što nema dovoljno financijskog znanja. Dalje navodi da tuženik prema odredbi čl. 17. Ugovora nije bio dužan izvršiti plaćanje po okončanoj situaciji tako dugo dok mu tužitelj ne preda jamstvo, što je tužitelj učinio tek 13. srpnja 2016. pa je tek tada tuženik mogao pasti u zakašnjenje. Smatra da je sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je zaključio da je odredba čl. 9. st. 2. Ugovora ništeta, budući da radovi nisu bili izvedeni u skladu s pravilima struke. Dalje navodi da je sud nepravilno primijenio odredbu čl. 189. Zakona o parničnom postupku, jer nije uzeo u obzir isprave koje je tuženik dostavio na pripremnom ročištu, kao i da je povrijedio načelo otvorenog pravosuđenja, jer nije upozorio tuženika na dužnost iznošenja činjenica i predlaganja dokaza u protutužbi. U odnosu na rješenje kojim je određena prethodna mjera navodi da tužitelj nije u skladu s odredbom čl. 332. Ovršnog zakona obrazložio ni učinio vjerojatnim opasnost da bi bez tog osiguranja ostvarenje njegove tražbine bilo onemogućeno ili znatno otežano. Odluku o troškovima postupka osporava navodeći da se o protutužbi raspravljalo samo na pripremnom ročištu te da je sud propustio uzeti u obzir da je tužitelj priznao osnovu protutužbenog zahtjeva. Predlaže da ovaj žalbeni sud presudu i rješenje preinači u skladu sa žalbenim navodima, podredno, da je ukine i predmet vrati sudu na ponovno suđenje.

5. O žalbama stranaka protiv dijela prvostupanjskog rješenja koji se tiče predložene prethodne mjere odlučeno je rješenjem ovoga suda poslovni broj PŽ-930/2022-2 od 14. ožujka 2022.

6. Tužiteljeva žalba je neosnovana, a tuženikova djelomično osnovana.

7. Pobijana presuda i rješenje ispitani su na temelju odredbe čl. 365. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP) u granicama dopuštenih žalbenih razloga, pazeći pritom po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a i na pravilnu primjenu materijalnog prava (čl. 356. ZPP-a).

8. Predmet spora je tužbeni zahtjev za plaćanje iznosa od 336.957,24 kn, na ime naknade za fasaderske i soboslikarske radove koje je tužitelj izveo kao tuženikov podizvođač na Hotelu Excelsior u Lovranu, obračunatih u IV. privremenoj i okončanoj situaciji te protutužbeni zahtjev za plaćanje iznosa od 48.336,24 kn, na ime naknade troškova koje je tuženik imao tijekom izvođenja radova, a koje je prema odredbama ugovora trebao snositi tužitelj.

9. Iz obrazloženja prvostupanjske odluke proizlazi da su stranke bile u obveznom odnosu po osnovi ugovora o građenju i dodatka tom ugovoru kojim se tužitelj kao izvođač obvezao za tuženika kao naručitelja izvesti soboslikarsko – ličilačke i fasaderske radove na hotelu Excelsior u Lovranu prema projektnoj dokumentaciji i troškovniku s općim tehničkim uvjetima, analizama cijena i tabličnim prikazom jediničnih cijena materijala koji čine sastavni dio tog ugovora, s time da je ugovorena ukupna cijena u iznosu od 622.851,50 kn bez poreza na dodanu

vrijednost. Budući da iz općih tehničkih uvjeta ne proizlazi da je za soboslikarsko-količilačke radove naknadu trebalo obračunati prema „građevinskim normama“, već da ih je trebalo izvesti prema tim normama, prvostupanjski sud smatra da je za obračun cijene mjerodavna odredba čl. 8. st. 1. Ugovora, iz koje proizlazi da se vrijednost izvršenih radova utvrđuje množenjem stvarno obrađene površine na kojoj su izvršeni radovi, bez uvećanja za bilo kakve koeficijente, s dogovorenim jediničnim cijenama.

10. Nalaz i mišljenje građevinskog vještaka prvostupanjski sud je prihvatio, osim u dijelu u kojem je vještak naveo da je postojala osnova za umanjene vrijednosti fasaderskih radova, zato što nisu izvedeni uz upotrebu skele, jer je ugovorom predviđeno koji troškovi su pokriveni cijenom radova, što obuhvaća postavljanje i demontiranje skele, ali to, po ocjeni prvostupanjskog suda, ne znači da je tužitelj bio dužan koristiti skelu prilikom izvođenja radova, već da mu se, ako je bude koristio, neće posebno nadoknaditi ti troškovi. Budući da je sve radove bilo moguće izvršiti bez upotrebe skele, koristeći rad tzv. alpinista, a nadzorni inženjeri su bili dužni nadzirati izvođenje radova, prvostupanjski sud smatra da je neosnovan tuženikov prigovor da tužitelj prilikom obavljanja fasaderskih radova nije izvršio predradnje iz opisa pojedinih stavaka ugovornog troškovnika (popunjavanje pukotina i oštećenja na fasadi trajno elastičnim kitom, pranje površina i premazivanje algicidom). Također, iz nalaza i mišljenja vještaka proizlazi da fasadna boja koju je koristio tužitelj jednakih ili boljih karakteristika od one koja je bila predviđena projektom/ugovornim troškovnikom, pa je prvostupanjski sud zaključio da je vrijednost fasaderskih radova neosnovano umanjena za 15%.

11. U odnosu na izvantroškovničke radove i popravke, za koje iz iskaza svjedoka proizlazi da su izvedeni, prvostupanjski sud nije mogao utvrditi odgovaraju li količine tih radova, koje je tužitelj iskazao u okončanoj situaciji, količinama koje su stvarno izvedene, niti kako su dogovorene jedinične cijene za te radove, izražavajući shvaćanje da je riječ o obrtničkim radovima, koji se ugovaraju ugovorom o djelu u smislu odredbe čl. 590. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18), koji ne mora biti sklopljen u pisanom obliku. Budući da nije mogao utvrditi sadržaj ugovora o djelu (količinu i cijenu radova), a teret dokaza tih činjenica je na izvođaču, prvostupanjski sud je zaključio da tužitelj nije dokazao visinu svoje tražbine.

12. U odnosu na izvedene fasaderske i soboslikarske radove prvostupanjski sud je kao mjerodavan prihvatio „neto“ obračun radova koji prikazuje količinu i vrijednost radova prema izmjeri koju je vještak izvršio na terenu (bez primjene tzv. građevinskih normi), koja vrijednost iznosi 992.344,20 kn, što je uvećao za iznos nespornih izvantroškovničkih radova u iznosu od 95.963,45 kn, pa naknada na koju tužitelj ima pravo ukupno iznosi 1.088.307,65 kn. Nakon izvršenog uračunavanja u skladu s odredbama čl. 171. st. 1. i 2. te čl. 172. Zakona o obveznim odnosima, prvostupanjski sud je zaključio da je tuženik uplatom izvršenom tijekom postupka (15. srpnja 2016.) u iznosu od 27.321,08 kn podmirio zatezne kamate na ostatak glavnice IV. privremene situacije u iznosu od 5.719,83 kn i dio glavnice u iznosu od 21.601,25 kn. Budući da je po IV. privremenoj situaciji preostalo za plaćanje 37.615,42 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate, prvostupanjski sud je u tom dijelu održao platni nalog na snazi.

13. Smatrajući da tužiteljeva tražbina u preostalom dijelu nije osnovana, prvostupanjski sud je ukinuo platni nalog u dijelu kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 236.672,24 kn sa zateznim kamatama na iznos od 29.419,29 kn od 31. srpnja 2015. do isplate (tražbina po IV. privremenoj situaciji) i na iznos od 207.252,95 kn od 18. studenog 2015. do isplate (tražbina po okončanoj situaciji) te odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan. Isto tako, prvostupanjski sud je odbio kao neosnovan tužbeni zahtjev čiji je predmet plaćanje iznosa od 14.333,44 kn sa zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate (tražbina po IV. privremenoj situaciji).

14. S obzirom na to da tuženik do održavanja prvog pripremnog ročišta nije predložio izvođenje odgovarajućih dokaza na temelju kojih bi sud mogao utvrditi odlučne činjenice (visinu troškova koji prema odredbama ugovora terete tužitelja te postojanje odgovornosti tužitelja za naknadu štete i njezinu visinu), prvostupanjski sud je zaključio da je prema odredbama čl. 461.a st. 2., 6. i 7. ZPP-a nastupila prekluzija, pa činjenice i dokaze iznesene naknadno nije uzeo u obzir. Posljedično, tuženik nije dokazao osnovu i visinu protutužbenog zahtjeva, pa ga je prvostupanjski sud odbio kao neosnovanog.

15. Donošenjem pobijane presude, u dijelu u kojem je odlučeno o tužbenom zahtjevu, nije učinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti pa ni one na koje ukazuju stranke. Ta presuda sadrži razloge o odlučnim činjenicama koji nisu nejasni niti o njima postoji proturječnost između onoga što je u razlozima presude navedeno o sadržaju isprava ili zapisnika o iskazima danim u postupku i samih tih isprava ili zapisnika.

16. U odnosu na tužiteljeve žalbene navode valja reći da je u obrazloženju prvostupanjske presude navedeno da vještak u odnosu na izvantroškovničke radove nije mogao zaključiti da su izvedeni, jer tužitelj nije dostavio nalog ili prihvaćanje ponude od strane naručitelja te evidenciju njihova izvođenja u građevinskom dnevniku ili građevinskoj knjizi, kao ni je li radove uopće izveo tužitelj. Prema tome, proizlazi da je vještak izmjeru radova mogao izvršiti samo u odnosu na fasaderske i soboslikarsko-ličilačke radove, kako je to iskazao na ročištu održanom 4. studenog 2021. (list 1047. spisa). Nadalje, u konkretnom slučaju za utvrđivanje činjenica ili razjašnjenje spornih okolnosti nije bilo potrebno neposredno opažanje suda, pa je prvostupanjski sud postupio pravilno određivši izvođenje dokaza vještačenjem pri čemu su u odnosu na količinu izvedenih radova određena pojašnjenja davale osobe koje su izrađivale građevinsku knjigu. Pored toga, pregledu objekta kojeg je obavio vještak prisustvovao je tužiteljev zastupnik po zakonu, a vještak nije saslušavao svjedoke, već je od nazočnih osoba prikupljao informacije potrebne za izradu nalaza i mišljenja.

17. Okolnost da je prvostupanjski sud odredio zadatak vještaku tako da izvrši obračun izvedenih radova prema građevinskim normama, a zatim prema ugovorenim jediničnim cijenama i stvarno izvedenim (neto) radovima, dakle, u dvije varijante, što je bilo potrebno radi donošenja odluke o tužbenom zahtjevu, predstavlja zakonito i

pravilno postupanje suda. Prema tome, prvostupanjski sud time nije doveo u pitanje svoju nepristranost, kako to pogrešno smatra tužitelj.

18. Iz odredbe čl. 8. sklopljenog ugovora, koja se tiče obračuna radova, proizlazi da će se mjeriti neto stvarne količine svake stavke ugovorenih radova, a izračun će se vršiti sukladno općim tehničkim uvjetima i opisima stavaka iz ugovornih troškovnika (list 26. spisa). Nadalje, u općim tehničkim uvjetima za soboslikarsko-ličilačke radove navedeno je, između ostalog, da soboslikarske radove treba izvoditi prema Tehničkim uvjetima za soboslikarske i ličilačke radove HRN U.F2.012 i 013, a primijenjeni materijali trebaju odgovarati standardima HRN H.C1.001 i 002 (list 231. spisa). Prema tome, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da je namjera ugovornih strana bila da se radovi izvode prema navedenim tehničkim uvjetima, a da se obračun izvrši u skladu s izričitom ugovornom odredbom iz koje proizlazi da se stvarno obrađena površina na kojoj su obavljani soboslikarsko-ličilački radovi množi s dogovorenim jediničnim cijenama. Drukčiji zaključak nije moguće izvesti na temelju iskaza svjedoka i stranaka, što je detaljno obrazloženo u prvostupanjskoj presudi, niti na temelju postupanja ugovornih strana iz kojeg proizlazi da je tuženik priznao tužitelju one radove koje je njemu priznao investitor. Naime, ugovorne odredbe su dovoljno jasne, a u slučaju da je tuženik u odnosu na pojedine stavke radova platio tužitelju naknadu prema povoljnijem obračunu površina, time nije ujedno došlo do izmjene sklopljenog ugovora.

19. Suprotno tužiteljevim žalbenim navodima, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da u situaciji kad među strankama nije došlo do mirnog rješenja spora, tuženik ima pravo osporiti sve izvedene radove, pa i one koje je priznao nadzorni inženjer i za koje je već platio naknadu prema ispostavljenim privremenim situacijama. Navedeno zato što je odnos stranaka potrebno promatrati u njegovoj ukupnosti, a drugo je pitanje na kome je u parnici teret dokaza da su određeni radovi doista izvedeni. Međutim, u konkretnom slučaju izveden je dokaz vještačenjem na temelju kojeg je utvrđeno koji odnosno koliko radova je doista izvedeno, pa zaključak o postojanju tih činjenica nije trebalo donositi primjenom pravila o teretu dokaza (čl. 219. st. 1. u vezi s čl. 221.a ZPP-a).

20. Prvostupanjski sud u obrazloženju presude nije dao razloge o pravnoj prirodi ugovora koji su stranke sklopile i nazvale ugovorom o građenju. Budući da se je tužitelj tim ugovorom obvezao izvesti fasaderske, soboslikarske i ličilačke radove na određenom objektu, nije riječ o radovima takve složenosti da bi se moglo smatrati da je riječ o ugovoru o građenju iz čl. 620. st. 1. Zakona o obveznim odnosima. Riječ je o završnim radovima čije izvođenje se ugovara ugovorom o djelu iz odredbe čl. 590. Zakona o obveznim odnosima, a na temelju odredbe čl. 12. st. 2. toga Zakona primjenjuju se Posebne uzance o građenju (List SFRJ broj 18/77), kao trgovački običaji čiju primjenu stranke (trgovci) nisu ugovorom isključile. Naime, navedenim uzancama uređuju se odnosi između naručitelja i izvođača radova u poslovima izvođenja radova na građevinskim objektima (uzanca 2), a pod radovima na građevinskim objektima smatra se izvođenje građevinskih, montažnih, instalaterskih i završnih radova, kao i ugrađivanje uređaja, postrojenja i opreme, na novim i postojećim objektima ili njihovim dijelovima (uzanca 9).

21. U odnosu na tuženikove žalbene navode valja reći da bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 12. ZPP-a postoji kada je prekoračen tužbeni zahtjev, dakle, kada prvostupanjski sud odluči o nečem drugom, a ne o onom što je traženo ili kada dosudi više od onoga što je traženo. U konkretnom slučaju prvostupanjski sud je postupio u okviru tužbenog zahtjeva, zbog čega nije učinjena navedena bitna povreda odredaba parničnog postupka. Platnim nalogom sadržanim u rješenju o ovrsi (za 31. srpanj 2015.) naloženo je plaćanje zateznih kamata po stopi od 12.13%, što odgovara referentnoj stopi uvećanoj za osam postotnih poena, a za razdoblje od 1. kolovoza 2015. do isplate po stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima za odnose iz trgovačkih ugovora. Stopa zateznih kamata propisana odredbom čl. 12.a st. 2. Zakona o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi („Narodne novine“ broj: 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15, 78/15) nakon 1. kolovoza 2015. po visini odgovara stopi propisanoj čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima za odnose iz trgovačkih ugovora. Iz toga slijedi da prvostupanjski sud, time što je u pogledu zateznih kamata platni nalog održao na snazi upućujući na referentnu stopu uvećanu za osam postotnih poena, nije prekoračio tužbeni zahtjev. Također, okolnost da je prvostupanjski sud u konkretnom slučaju samoinicijativno računao iznos zateznih kamata primjenjujući odredbe čl. 3. st. 3. Zakona o kamatama („Narodne novine“ broj 94/04, 35/05), ne dovodi do toga da pobijanu presudu nije moguće ispitati, jer u konkretnom slučaju nije riječ o izračunu takve složenosti za čiju izradu je potrebno posebno financijsko znanje. Prvostupanjski sud je, doduše, u pogledu roka za plaćanje po privremenim situacijama pogrešno primijenio odredbu čl. 11. st. 3. Zakona o financijskom poslovanju, kojom je propisan rok od 30 dana, jer je trebalo primijeniti uzancu 63. kojom je propisan rok od osam dana (od prijema privremene situacije), no, to ne utječe na zakonitost odluke o kamatama, jer je u pogledu tražbine po privremenoj situaciji tužbenim zahtjevom plaćanje zateznih kamata traženo protekom roka dospijeca od 30 dana (30. srpanj 2015.).

22. Bespredmetni su tuženikovi žalbeni navodi da u skladu s odredbom čl. 17. Ugovora nije bio dužan izvršiti plaćanje po okončanoj situaciji tako dugo dok mu tužitelj ne preda jamstvo, što je tužitelj učinio tek 13. srpnja 2016. pa da je tek tada tuženik mogao pasti u zakašnjenje. Naime, u odnosu na tražbinu po okončanoj situaciji tužbeni zahtjev je odbijen kao neosnovan. Isto vrijedi i za tuženikove žalbene navode da je sud pogrešno primijenio materijalno pravo kada je zaključio da je ništetna odredba čl. 9. st. 2. Ugovora, kojom je za plaćanje po okončanoj situaciji ugovoren rok od 25 dana po ovjeri situacije od voditelja projekata i nadzornog inženjera. No, valja reći da ovaj sud prihvaća stajalište prvostupanjskog suda da je odredba kojom se uvjetuje plaćanje izvođaču radova ovjerom nadzornog inženjera i voditelja projekta protivna načelu savjesnosti i poštenja, jer ispunjenje obveze čini neizvjesnim odnosno ovisnim o volji treće osobe, dok bi, s druge strane, u slučaju neispunjena obveze izvođač odgovarao za štetu.

23. Prvostupanjski sud je pravilno, na temelju nalaza i mišljenja vještaka, zaključio da naknada na koju tužitelj ima pravo, kada se uzmu u obzir nesporni izvantržkovnički radovi, iznosi 1.088.307,65 kn, kao i da iz tuženikove kartice dobavljača proizlazi da je tuženik tužitelju ukupno platio iznos od 1.055.835,00 kn

(što je tužitelj učinio nespornim - list 469. spisa), što uvećano za plaćanje izvršeno 15. srpnja 2016. u iznosu od 27.321,08 kn ukupno iznosi 1.083.156,08 kn, s time da je sporno je li uplatom od 80.000,00 kn učinjenom 1. kolovoza 2015. podmirena tražbina po računu 7/1/1 u iznosu od 14.333,44 kn (ili po četvrtoj privremenoj situaciji). Isto tako, pravilan je zaključak prvostupanjskog suda da tužitelj po četvrtoj privremenoj situaciji ima pravo na plaćanje iznosa od 124.308,28 kn, koji iznos se dobije oduzimanjem iznosa koji je obračunat po prethodnim privremenim situacijama (963.999,37 kn) od ukupnog iznosa tužiteljeve tražbine, kao i da je tuženikom uplatom u iznosu od 80.000,00 kn, u situaciji kad ne postoji sporazum stranaka niti je dužnik odredio drukčije, na temelju odredbe čl. 172. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, podmirena tužiteljeva tražbina po računu 7/1/1, jer je taj račun dospio za plaćanje 16. srpnja 2015., a četvrta privremena situacija je dospjela 30. srpnja 2015. Također, iz opisa plaćanja zadnje uplate učinjene 15. srpnja 2016. („plaćanje po situaciji”, list 658. spisa) nije vidljivo je li riječ o plaćanju po privremenoj ili okončanoj situaciji, pa valja zaključiti da je podmirena tražbina koja je ranije dospjela. Prema tome, tuženik je tužitelju za radove izvršene po privremenim situacijama platio iznos od 1.068.822,64 kn (1.083.156,08-14.333,44). Pritom, iako postoji konkurencija između glavne i sporedne tražbine (kamata i troškova), tužitelj nije koristio svoje pravo da uračunavanje izvrši u skladu s odredbom čl. 172. Zakona o obveznim odnosima, tako da se prvo namire troškovi, a zatim kamate pa glavnica, što znači da se u pogledu uračunavanja primjenjuje samo odredba čl. 171. toga Zakona. Budući da je tužitelj platio tuženiku iznos od 1.068.822,64 kn, a tužiteljeva tražbina po osnovi naknade za izvedene radove ukupno iznosi 1.088.307,65 kn, proizlazi da tužitelj ima pravo, na temelju odredbe čl. 590. Zakona o obveznim odnosima, zahtijevati od tuženika da mu plati iznos od 19.485,01 kn po četvrtoj privremenoj situaciji sa zateznim kamatama od 30. srpnja 2015. do isplate, dok je u preostalom dijelu njegov zahtjev pravilno odbijen kao neosnovan.

24. Slijedom navedenog, valjalo je, na temelju odredbe čl. 368. st. 2. ZPP-a, odbiti tužiteljevu i tuženikovu žalbu kao neosnovane i potvrditi prvostupanjsku presudu u dijelu točke I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog kojim je naloženo tuženiku da plati tužitelju iznos od 19.485,01 kn sa zateznim kamatama te u točkama II. i III. izreke, a na temelju odredbe čl. 373. ZPP-a, preinačiti u preostalom dijelu točke I. izreke, tako da je platni nalog ukinut i tužbeni zahtjev odbije kao neosnovan za iznos od 18.130,41 kn sa zateznim kamatama.

25. S obzirom na to da je prvostupanjska presuda djelomično preinačena, valjalo je, u pogledu tužbenog zahtjeva, odlučiti o troškovima cijelog postupka (čl. 166. st. 2. ZPP-a). U odnosu na odluku o troškovima postupka prvostupanjski sud je, određujući vrijednost predmeta spora, zbrojio iznos tužbenog i protutužbenog zahtjeva, čime je postupio protivno odredbi čl. 37. st. 1. ZPP-a, jer nije riječ o zahtjevima koji su istaknuti u istoj tužbi. Prema tome, protutužbeni zahtjev u tom pogledu valja promatrati zasebno.

26. Vrijednost predmeta spora po tužbi iznosi 288.621,10 kn, što znači da je tužitelj u pogledu tužbenog zahtjeva u sporu uspio u omjeru od 6,75 %. Tuženik stoga, na temelju odredbe čl. 154. st. 5. ZPP-a, ima pravo na naknadu troškova postupka u cijelosti. Prvostupanjskom odlukom pravilno su određeni troškovi

postupka koji su bili potrebni za vođenje parnice po tužbi u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a, osim u pogledu podneska od 24. ožujka 2016., kojim se tuženik očitovao u odnosu na navode tužbe i podnio protutužbu, pa nema pravo na naknadu troškova u punom iznosu, već prema Tbr. 8/3 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 103/14, 118/14, 10//15) u iznosu od 500,00 kn, što s porezom na dodanu vrijednost iznosi 625,00 kn. Pritom, prvostupanjskom odlukom tuženiku je naknada troškova priznata u skladu s uspjehom u sporu po prvostupanjskoj presudi (omjeru od 49%, iznos od 38.878,07 kn). Prema tome, u skladu s uspjehom u sporu nakon djelomičnog preinačenja prvostupanjske presude, tuženik ima pravo na naknadu troškova postupka u iznosu od 54.706,51 kn, dok je u preostalom dijelu za iznos od 53.918,49 kn njegov zahtjev neosnovan.

27. Zato su, na temelju odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a, odbijene tužiteljeva i tuženikova žalba kao neosnovane i potvrđena prvostupanjska presuda u točki V. i dijelu točke VI. izreke kojim je odbijen tuženikov zahtjev za naknadu troškova postupka u iznosu od 53.918,49 kn, a na temelju odredbe čl. 380. t. 3. ZPP-a, preinačena u preostalom dijelu točke VI. izreke, tako da je naloženo tužitelju da nadoknadi tuženiku troškove postupka u iznosu od 15.828,44 kn.

28. U odnosu na prvostupanjsku presudu u dijelu kojim je odbijen kao neosnovan protutužbeni zahtjev, osnovani su tuženikovi žalbeni navodi da je prvostupanjski sud nepravilno primijenio odredbe čl. 189. i 461.a ZPP-a, jer nije uzeo u obzir isprave koje je tuženik dostavio na pripremnom ročištu u prilog osnovanosti protutužbenog zahtjeva. Unatoč tome što je protutužba samostalna tužba, to ne znači da, u situaciji kada je predmet protutužbenog zahtjeva novčana tražbina do 50.000,00 kn, treba u pogledu iznošenja činjenica i dokaza automatizmom primijeniti pravila koja se tiču sporova male vrijednosti (čl. 502. st. 1. ZPP-a). Tuženik je, naime, protutužbu podnio i protutužbeni zahtjev postavio u parnici koju je tužbom pokrenuo tužitelj, a koja se u trenutku podnošenja protutužbe nije smatrala sporom male vrijednosti, s time da je zahtjev protutužbe u vezi s tužbenim zahtjevom. Prema tome, prvostupanjski sud je nepravilno zaključio da je tuženik prekludiran u iznošenju činjenica i dokaza na pripremnom ročištu u smislu odredbe čl. 461.a st. 3. ZPP-a, prema kojoj u sporovima male vrijednosti stranke mogu na pripremnom ročištu iznositi nove činjenice i predlagati nove dokaze samo ako ih bez svoje krivnje nisu mogle iznijeti, odnosno predložiti u tužbi, odnosno odgovoru na tužbu. Pored toga, odredbom čl. 189. st. 1. ZPP-a, propisano je da se protutužba može podnijeti do zaključenja prethodnog postupka, što znači da je mogla biti podnesena i na pripremnom ročištu. Uzgred se ukazuje tuženiku da prvostupanjski sud nije povrijedio načelo otvorenog pravosuđenja iz čl. 219. st. 2. ZPP-a, jer je tom zakonskom odredbom predviđena samo mogućnost (ne i obveza) upozoravanja stranaka na dužnost iznošenja činjenica i predlaganja dokaza, niti bi prvostupanjski sud mogao primijeniti tu odredbu u slučaju kad je riječ o obvezi iznošenja činjenica i dokaza već prilikom podnošenja protutužbe.

29. Slijedom navedenog, učinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a u vezi s čl. 461.a ZPP-a, zbog čega je valjalo, na

temelju odredbe čl. 369. st. 1. ZPP-a, rješenjem ukinuti prvostupanjsku presudu u točki IV. izreke i predmet vratiti sudu prvog stupnja na ponovno suđenje.

30. U ponovnom postupku prvostupanjski sud će otkloniti bitne povrede odredaba parničnog postupka na koje mu je ukazano ovim rješenjem, tako da će odlučiti koje od predloženih dokaza će izvesti radi utvrđenja odlučnih činjenica, nakon čega će donijeti novu, na zakonu osnovanu odluku o protutužbenom zahtjevu i troškovima postupka, kao sporednoj tražbini.

Zagreb, 29. travnja 2022.

Sudac
Dubravka Zubović

Dokument je elektronički potpisan:
DUBRAVKA ZUBOVIĆ

Vrijeme potpisivanja:
13-06-2022
09:38:01

DN:
C=HR
O=VIŠKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97=#:30048523937333439333636353139
L=ZAGREB
S=ZUBOVIĆ
G=DUBRAVKA
CN=DUBRAVKA ZUBOVIĆ
SN=HR-7114184840.2.34

Broj zapisa: eb30b-48f7e

Kontrolni broj: 0bc88-b183c-f888a

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=DUBRAVKA ZUBOVIĆ, L=ZAGREB, O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE,
C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

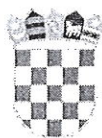
<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Visoki trgovački sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

REPUBLIKA HRVATSKA

Trgovački sud u Zagrebu

POTVRDA PRAVOMOĆNOSTI/OVRŠNOSTI

Oznaka odluke: Povrv-253/2016-80

Vrsta odluke: Presuda

Donositelj: Ivana Manestar

Datum pravomoćnosti: 29.04.2022.

Datum ovršnosti: 24.06.2022.

**Napomena
pravomoćnosti/ovršnosti:**

Presuda je pravomoćna u dijelu stavka I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog javnog bilježnika za iznos od 19.485,01 kn s zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate te u stavku II., III., V. i VI. izreke dana 29. travnja 2022.

Rješenje o prethodnoj mjeri od 17. prosinca 2021. pravomoćno je 14. ožujka 2022.

Presuda je ovršna u dijelu stavka I. izreke kojim je održan na snazi platni nalog javnog bilježnika za iznos od 19.485,01 kn s zateznim kamatama od 31. srpnja 2015. do isplate, u stavku V. izreke te u dijelu stavka VI. izreke, preinačenom od strane Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, na način da je tužitelju naloženo naknaditi tuženiku troškove parničnog postupka u iznosu od 15.828,44 kn, dana 24. lipnja 2022.

Broj zapisa: **eb315-813d3**

Kontrolni broj: **06d5f-99aa0-31b5c**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
SERIALNUMBER=37388188772.1.37, CN=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, L=ZAGREB,
OID.2.5.4.97=VATHR-37388188772, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.

